

Роман одного з найбільш неординарних авторів сучасності, Джона-тана Сафрана Фоєра, вийшов друком у 2005 році та одразу став подією в літературному світі. Його перекладено 30 мовами, а екранізація 2012 року була номінована на премію «Оскар».

Дев'ятирічний Оскар Шелл має важливе й надзвичайно секретне завдання, яке охоплює всі п'ять округів Нью-Йорка. Його мета — знайти замок до загадкового ключа з комірчини Оскарового батька, який загинув у Всесвітньому торговельному центрі 11 вересня 2001 року. На Оскара чекає бурхлива, зворушлива, часом весела подорож, яка допоможе загоїти всі рани.

«Страшенно голосно і неймовірно близько» — це наче диво, світанок нового дня, висадка людини на Місяць. Ця історія настільки бездоганно продумана, сміливо написана, до такої міри зворушлива і витончена!

Baltimore Sun

Дотепний, глибокодумний, надзвичайно проникливий роман, який поверне читачеві віру в те, що є ще правильні книги у правильному місці, які мають силу змінити світ.

O, The Oprah Magazine

Фоєр, безсумнівно, належить до нового типу літературних воїнів — він є віртуозним, мрійливим, винахідливим, смішним і нестямним. Він наповнює сторінки вибуховою силою.

Village Voice

Надзвичайне літературне досягнення.

Салман Рушді, письменник, лауреат Букерівської премії

ISBN 978-966-14-9258-4

9 789661 492584

www.bookclub.ua

ДЖ. С.
ФОЄР

СТРАШЕНО ГОЛОСНО І НЕЙМОВІРНО БЛИЗКО

ДЖОНАТАН САФРАН ФОЄР

СТРАШЕНО
ГОЛОСНО
І НЕЙМОВІРНО
БЛИЗКО

BESTSELLER
THE
NEW YORK
TIMES

КЛУБ
СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

ДЖОНАТАН САФРАН ФОР

СТРАШЕНО
ГОЛОСНО
І НЕЙМОВІРНО
БЛИЗЬКО

Роман

ХАРКІВ 2015 КЛУБ СІМЕЙНОГО ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.111(73)

ББК 84.7СПО

Ф74

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Усі права захищені

Перекладено за виданням:

Foer J. S. *Extremely Loud and Incredibly Close* :
A Novel / Jonathan Safran Foer. — New York : Mariner Book, 2006. — 326 p.

Переклад з англійської *Оксани Поstrанської*

Дизайнер обкладинки *Закентій Гороб'їов*

В оформленні книжки використано фотографії із сайтів
pixabay.com і www.wikimedia.org

Літературно-художнє видання

ФОЄР Джонатан Сафран

Страшенно голосно і неймовірно близько

Роман

Головний редактор С. С. Склад

Завідувач редакції Г. В. Сологуб

Відповідальний за випуск О. О. Григор'єва

Редактор Л. Г. Мельник

Художній редактор Т. О. Волошина

Технічний редактор І. О. Гнідая

Коректор О. В. Соколова

Підписано до друку 31.07.2015. Формат 84x108/32.

Друк офсетний. Гарнітура «FranklinGothicBookCondITC». Ум. друк. арк. 20,16.

Наклад 5000 пр. Зам. №

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля» Св. № ДК65 від 26.05.2000

61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а, E-mail: cor@bookclub.ua

Віддруковано з готових діалозитивів на ПП «ЮНІСОФТ»

Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р.

www.ttornado.com.ua

61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

ISBN 978-966-14-9258-4 (укр.)

ISBN 978-0-618-71165-9 (англ.)

© Jonathan Safran Foer, 2005

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2015

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2015

Ніколь,
втіленню всього прекрасного в моїх очах...

Що за?..

Що б нового вигадати з чайником? От якби його носик розтулявся і стулявся під тиском пари, наче справжній рот, і насвистував веселих мелодій, або декламував Шекспірові сонети, або веселився разом зі мною! Я міг би винайти чайник, який читав би мені татовим голосом перед сном або навіть цілий хор чайників, які б заводили приспів із «Жовтої субмарини» «Бітлз». Цей гурт я обожаю лише за його назву, бо ентомологія — один із моїх *raisons d'être*¹ (відома мені фраза французькою). А ще я міг би навчити свій анус розмовляти, коли пукаю. Якби я захотів видатися страшенно дотепним, я б навчив його вигукувати: «Це не я!» щоразу, коли він видавав би неймовірно гучні звуки. А якби мені випала честь пукнути у Дзеркальній залі у Версалі, що біля Парижа, який, звичайно ж, розташований у Франції, то мій анус, безсумнівно, вибачливо промовив би: «*Ce n'étais pas moi!*»

Що б такого вигадати з маленькими мікрофонами? А що, якби ми їх ковтали, а потім відтворювали своє серцебиття через крихітні динаміки в кишнях одягу? Уявіть, катаєтесь собі ввечері по вулиці на скейті та слухаєте серцебиття людей довкола, а вони слухають ваше, наче через справжній гідролокатор. Одного я не розумію: чи почнуть тоді всі серця битися в унісон? От як у жінок, що живуть разом, навіть місячні йдуть синхронно; я знаю про це, хоч насправді не хотів би. Це було б щонайменше дивно. Хіба що у пологових відділеннях, де народжуються нові немовлята, дзвенітиме, як кришталева люстра на моторному човні, бо немовлята не встигатимуть об'єднати свої серцебиття в одне ціле. А на фініші нью-йоркського марафону взагалі гуркотітиме, як на війні.

А ще бувають такі ситуації в житті, коли людям потрібно зникнути з місця подій якнайшвидше, а вони не можуть, бо не мають крил, принаймні поки що, то може, винайти рятувальну жилетку із пташиного корму?

¹ Raisons d'être — сенс життя (фр.).

Та досить про це.

Моє перше заняття з джиу-джитсу відбулось три із половиною місяці тому. Самозахистом я зацікавився досить давно із зрозумілих причин, а тут ще й мама вирішила, що мені не завадить додаткове фізичне навантаження, окрім занять із тамбурином, отож моє перше заняття із джиу-джитсу відбулось три з половиною місяці тому. У групі займалися чотирнадцять дітей, і всі були одягнені у новенькі білосніжні кімоно. Ми навчилися правильно робити уклін, а потім повсідалися по-турецьки, і сенсей Марк попросив мене підійти до нього.

— Удар мене між ніг, — наказав він мені.

Я страшенно розгубився.

— Excusez-moi? — перепитав я.

Він лише розставив ноги ширше і повторив:

— Я хочу, щоб ти щосили врізав мені по яйцях. — Тоді він опустив руки, глибоко вдихнув і заплющив очі, і лише в ту мить я зрозумів, що він не жартує.

— Чорта з два, — сказав я вголос, а подумки промовив: «Що за?..»

Та він не відступався:

— Нумо, хлопче, зроби мене безплідним.

— Зробити вас безплідним?!

Не розплющуючи очей, він випустив смішок, а тоді сказав:

— Ти все одно не зможеш. У тебе нічого не вийде, зате ви всі побачите, як добре натреноване тіло здатне витримати удар. А тепер уріж мені по яйцях.

Я сказав йому:

— Я пацифіст. — А оскільки більшість моїх ровесників поняття зеленого не мають, що це означає, я повернувся до групи і пояснив: — Я вважаю, неправильно робити людей безплідними. Ні за яких умов.

Сенсей Марк сказав:

— Можна поставити тобі запитання?

Я повернувся до нього і відповів:

— Ви вже поставили мені запитання.

Він проігнорував моє зауваження і продовжив:

— Хіба ти не мрієш стати майстром джиу-джитсу?

— Ні, — відповів я, хоча й свої мрії очолити нашу сімейну ювелірну справу я також уже облишив.

Тоді він запитав:

— А хочеш знати, як саме учень джиу-джитсу стає майстром джиу-джитсу?

— Я хочу знати все! — відповів я, хоча й це теж уже не так.

Сенсей сказав:

— Учень джиу-джитсу стає майстром лише тоді, коли робить свого вчителя безплідним.

Я відповів:

— Чудово.

Моє останнє заняття із джиу-джитсу відбулось три із половиною місяці тому.

Як би я хотів, щоб мій тамбурин був зі мною! Попри все я досі ношу тягар на серці, хоч від цього моє виконання стає лише кращим! Мій найбільший шедевр — це мелодія із «Польоту джмеля» Миколи Римського-Корсакова. Я навіть завантажив її собі на мобільний, який у мене з'явився після татової смерті. Досить дивно, що я можу гарно виконувати «Політ джмеля», тому що місцями там треба грати неймовірно швидко, а для мене це поки страшенно важко, бо ще не дуже добре розвинені зап'ястки. Рон запропонував купити мені установку з п'яти барабанів. Грошима, звичайно, любов не купиш, проте на всяк випадок я поцікавився, чи можна тоді купити до неї тарілки марки «Зилдзен». Він відповів: «Усе, що захочеш», а потім взяв із мого столу йо-йо і почав «вигулювати пса»¹. Я знав, що він лише намагається знайти спільну мову зі мною, проте мене це неймовірно розізлило. «Йо-йо *toi!*», — закричав я, відбираючи в нього йо-йо. Насправді я хотів сказати йому: «Ти не мій тато, і ніколи ним не будеш».

Хіба не дивно, що кількість небіжчиків збільшується, а Земля не змінюється у розмірі? Можливо, одного дня просто не стане місця для нових мерців? На мій минулий, дев'ятий, день народження бабуся подарувала мені передплату на «*National Geographic*», який вона називає «Національним атласом». А ще вона подарувала мені білий піджак, бо я ношу лише білий одяг, а він виявився таким великим, що мені доведеться носити його ще дуже довго. Бабуся подарувала мені

¹ «Вигулювати пса» — одна з популярних фігур у грі «йо-йо», коли катушка йо-йо розкручується паралельно до підлоги, що нагадує повідець, за який смикає пес.

також камера дідуся, яка мені подобалась із двох причин. Я запитав її, чому дідусь не забрав камеру із собою, коли йшов від неї, на що бабуся відповіла:

— Мабуть, він просто хотів, щоб вона була в тебе.

— Але тоді мені було мінус тридцять років.

Вона відповіла:

— То й що.

Отож, найдивовижніше, що я вичитав у «*National Geographic*» — це те, що кількість людей, які нині живуть на Землі, перевищує кількість людей, які померли за всю історію людства. Інакше кажучи, якби всі одночасно захотіли грати Гамлета, то не змогли б, бо їм не вистачило б черепів!

А що як вигадати хмарочоси для небіжчиків і будувати їх під землею? Їх можна розташовувати і під хмарочосами для живих людей. Ми могли б ховати людей на ста поверхах вглиб землі, і тоді світ мертвих був би просто під світом живих! Іноді я думаю, що було б весело, якби хмарочоси їздили вниз та вгору, а ліфти стояли б на місці. Припустімо, хочете ви поїхати на дев'яносто п'ятий поверх; натискаєте на кнопку, і до вас приїжджає дев'яносто п'ятий поверх! Це могло б виявитися страшенно корисним винаходом, бо тоді, якби ви були на дев'яносто п'ятому поверсі, а літак вривався нижче, будинок сам опустив би вас на землю, і ніхто не постраждав би, навіть якби ви забули у цей день рятівну жилетку з пташиного корму вдома.

Я їздив у лімузині лише двічі за життя. Перший раз був жахливим, хоча сам лімузин здавався пречудовим. Удома мені не дозволяють дивитись телевизор, не дозволили і в лімузині, проте все одно приємно, що він там був. Я запитав, чи не могли б ми проїхати повз мою школу, щоб Зуб і Мінч побачили мене в лімузині. Але мама сказала, що це не по дорозі й ми можемо запізнитися на цвинтар. «Чому ні?» — запитав я, що було, на мою думку, досить логічним запитанням, бо й справді — чому ні? Хоча я вже й змінив свої погляди, але ж раніше я був атеїстом, тобто не вірив у речі, не доведені наукою. Я думав, що якщо ти помер, то зникаєш безповоротно, нічого більше не відчуваєш і не бачиш сни. Не те щоб я почав вірити в речі, не доведені наукою; зовсім ні. Просто тепер я вірю, що все набагато складніше. В усякому разі, ми ж не *насправді* збираємося його ховати.

Хоча я й намагався не зважати на це, мене дратувало, що бабуся повсякчас намагалася до мене торкнутися, тож я виліз на переднє

сидіння і почав штрикати водія, щоб він нарешті звернув на мене увагу.

– Яка. Твоя. Функція, – запитав я його голосом Стівена Гокінга.

– Щоооо?

– Він хоче знати, як вас звать, – пояснила бабуся. Водій простягнув мені свою візитку.

ДЖЕРАЛЬД ТОМПСОН

«Сонячний лімузин»

обслуговую всі округи Нью-Йорка

тел. (212) 570-72-49

У відповідь я дав йому свою візитку і сказав:

– Вітаю. Джеральде. Я. Оскар.

Він запитав, чому я так розмовляю, на що я відповів:

– Центральний Оскарів процесор – це штучна нейронна мережа.

Комп'ютер у процесі навчання. Що більше знайомств він заводить, то більше навчається.

Джеральд сказав: «О», а потім додав: «Кей». Я не міг зрозуміти, подобаюсь я йому чи ні, тому сказав:

– Ваші окуляри тягнуть на сто доларів.

Він відповів:

– Взагалі-то вони коштують сто сімдесят п'ять.

– Ви багато лайливих слів знаєте?

– Деякі знаю.

– А мені не дозволяють лаятися.

– Непруха.

– Що таке «непруха»?

– Те саме, що й «халепа».

– А ви знаєте, що таке «гамнюк»?

– А це хіба не лайливе слово?

– Ні, якщо казати його навпаки – кюнмаг.

– Он воно що.

Зміст

Що за?..	7
Чому я не там, де ти?	25
Гуголплекс..	44
Мої почуття.	80
Єдина тварина.	91
Чому я не там, де ти?	120
Важкий тягар. Ще важчий тягар	155
Мої почуття.	195
Щастя, щастя.	207
Чому я не там, де ти?	233
Шостий округ	241
Мої почуття.	248
Живий, але самотній	258
Чому я не там, де ти?	289
Просте вирішення нерозв'язної проблеми	317
Мої почуття.	344
Прекрасно та правдиво..	352

Видавництво Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
www.trade.bookclub.ua

ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ КНИГ ВИДАВНИЦТВА

ХАРКІВ

ДП з іноземними інвестиціями
«Книжковий Клуб
“Клуб Сімейного Дозвілля”»

61140, м. Харків-140,
просп. Гагаріна, 20-А
тел/факс +38 (057) 703-44-57
e-mail: trade@bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

Київська філія

04073, м. Київ, просп. Московський, 6, кімн. 35,
тел. +38 (067) 575-27-55
e-mail: kyiv@bookclub.ua

Одеська філія

65017, м. Одеса, вул. Малиновського, 16-А, кімн. 109
тел. +38 (067) 572-44-28
e-mail: odessa@bookclub.ua

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»

служба роботи з клієнтами:

тел. +38 (057) 783-88-88
e-mail: support@bookclub.ua
Інтернет-магазин: www.bookclub.ua
«Книжковий клуб», а/с 84, Харків, 61001

Фоєр Дж. С.

Ф74 Страшенно голосно і неймовірно близько : роман / Джонатан Сафран Фоєр ; перекл. з англ. О. Постранської. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2015. — 384 с.

ISBN 978-966-14-9258-4 (укр.)

ISBN 978-0-618-71165-9 (англ.)

Дев'ятирічний Оскар Шелл має важливе й надзвичайно секретне завдання, яке охоплює всі п'ять округів Нью-Йорка. Його мета — знайти замок, до якого підходить загадковий ключ із комірчини Оскарового батька, який загинув у Всесвітньому торговельному центрі 11 вересня 2001 року. Ця, на перший погляд, нездійсненна справа дасть хлопчику змогу познайомитися з очевидцями різних подій і забезпечить йому бурхливу, зворушливу, місцями надзвичайно веселу подорож, яка допоможе загоїти всі рани.

УДК 821.111(73)
ББК 84.7СПО